

A „Harmonia” zeneműkereskedés minden

vezetőjének ingyen és bementve küldetik meg

Kiadja
a „HARMONIA” zenemű- és zongorakereskedés részvénytársulat
Budapest, Váci-utca 9. szám.

Megjelenik minden hó 1, 10 és 20-án.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: VÁCI-UTCA 9.
a „HARMONIA” zenemű- és zongorakereskedésben.

— A magyar női karének egyesület és a „Budapesti Zeneművész Kör” hivatalos közlönye. —

Hanslick Ede emlékiratai.

A hírneves bécsi zenekritikus hajlott kora daczára ágilis tevékenységet fejt ki az irodalom terén. Alig mulik el hét, hogy a »N. Fr. Presse«-ben, melynek Hanslick főmunkatársa, nem jelennék meg egy érdekes zenetárcza s minden esztendőben egy nagyobb művel lepi meg a zeneközönséget, mely feltűnést kelt. Most ismét »Az én életemből« cím alatt jelent meg egy »két kötetre« terjedő nagyobb munka, mely érdekes olvasmányul szolgálhat mindazoknak, kik a zeneművészet iránt érdeklődnek.

Ezen művében elmondja Hanslick élményeit — hírneves zeneművészek és zeneszerzőkkel való találkozásait anélkül, hogy magát túlságosan előtérbe tolná. A munka bevezetésében beszél hivatalnoki pályájáról s élénk színekkel eseteli a bécsi forradalom előtti időszakot, mikor még neki mint ártatlan zeneirónak is folyton baja volt a magas cenzúrával, azután áttér egyes művészi események esetelésére.

Ezen rövidke elbeszélésekben leginkább kitűnik Hanslick pompás irálya, kevés szavakkal sokat mond és az egyes szereplő egyéneket kitűnően tudja karakterizálni.

Izlettetőül közlünk néhányat.

Hanslick megismerkedett Hornstein báróval, ki neki a következő »Wagneriánát« mondta el. Mikor Wagner Wesendonekban Zürich mellett lakott, levelet irt nekem, hogy szeretne hosszabb tartózkodásra birtokomra jönni s ott a »Nibelung« trilogián dolgozni. Őszintén megvallva, nem érintett kellemesen ezen forcizozott látogatás, mert ismertem Wagner végnéki egoizmusát tudtam, hogy házam csendjét és rendjét teljesen fel fogja zavarni. Nem akartam nőmet és leányaimat azon kellemetlen helyzetbe hozni, hogy Wagner szeszélyét eltűrni kénytelenek legyenek és azt irtam válaszul az ideges zeneszerzőnek, hogy végtelenül sajnálom, de nőm gyöngékedése miatt nem lehet szerencsém hozzá. Erre aztán kaptam tőle egy levelet, mely telve volt olyan kifejezésekkel, melyek alapján azonnal párbajra kellett volna hívnom, az utolsó felkiáltás azonban megnyugtató: »Örökké sajnálni fogja Ön, hogy egy Wagner Rikárdot nem fogadott be házába s ez által elmulasztotta az alkalmat, hogy nevét híressé tegye az egész világban.«

A negyvenes években élt Bécsben egy Dessauer József nevű, akkoriban meglehetősen hírnévnek örvendő zeneszerző, kit mindenki »képzelt betegnek« ismert. Mikor aztán Dessauer megírta »Domingo« című operáját és az körülbelül megbukott, a »képzelt beteg« valószínűs hypochonder lett. »Mi baja van Dessauernek?« kérdé egy izben valaki Lisztől. »Azt bizony Dessauer maga sem tudja« — felelé Liszt — azt hiszem azonban, hogy ha ő komponálta volna a Don Juánt ő volna a legegészségesebb ember az egész föld kerekén.

Egy bécsi előkelő szalonban találkozott Hanslick Eisler Fánival, a világhírű táncművésznővel, fájdalom küssé kesson, mert Eisler akkor már 60 éves volt. Egy szerre a társaságbeliek valamelyikének, az az ötlete támadt, hogy kényük fel az illusztris vendéget adjon a társaságnak némiképp fogalmat hajdani nagy művésztéről. Meg is tették és felkérték a szeretetreméltó matrónát. »De az égre, így, hosszú fekete ruhában és 60 évvel« szabadkozott Fanni Eisler. Mikor aztán Hanslick is a kérők közé állott — felkelt helyéről s azt mondta: »no jó, megtezem«. — felkérte Hanslickot, hogy játsszék a zongorán egy Caschuchát, feltúrte kissé hosszú ruháját és elkezdett táncolni, jobban mondva ide-oda hajlongni, annyi bájjal, hogy a jelenlevők fogalmat kaptak az ideális tánczról.

Egy izben Meyerbeerrel találkozott Hanslick s kíváncsi volt megtudni, miként vélekedik Meyerbeer Wagner Rikárdról, ki Meyerbeert oly kiméletlenül megtámadta ismert röpiratában. »Bocsánat«, mondá Meyerbeer, »én Wagnerről nem nyilatkozhatom, különben is operáinak mindenütt nagy sikere van s ez elég«. Ez alkalommal meggyőződött arról, hogy Meyerbeer alapos ismerője az ó német és olasz templomzenének.

Heyse költőről a következő mulatságos epizódot mondja el Hanslick: Heyse »Szabin nők« darabja a Burgtheaterben előadásra került. Gabillon és Baumeister játszottak a darabban két előkelő rómaiadván. Tudvalevőleg e két színésznek mindig volt egymással baja, hol az egyik, hol a másik spekulált ki valami csinyt, melylyel társát bosszanthatja. A »Szabin nők« premiérje napján délelőtt a próbán Gabillon odalép Baumeisterhez és felszólítja, hogy fizesse meg azt a

10 frtot, melylyel már régóta tartozik, mert különben bíró elé viszi az ügyet. »Bíró nélkül is megkapod, pajtás, még ma«, feleli Baumeister. Este aztán az előadáson, mikor a két rómainak nagy jelenete van és Baumeister így kiált fel szerepe szerint: »Az Istenek ved, bajtárs« és kezet szorít vele — a markába nyomja Gabillonnak a 10 frtot, még pedig csupa papiros tizkrajcárosok formájában, mely természetesen tekintélyes esomót csinált szegény Gabillon markában, úgy, hogy alig tudta ujjai között rejtegetni az értékes adományt — zsebre nem dughatta, mert a római jelmezek nem volt zsebe: csukott marokkal volt tehát kénytelen még öt perczig agítálni a legnagyobb extázisban, mindig rettegve, hogy valahogy kinyitja markát és kihull belőle a sok papirosatos a közönség szemeláttára. Mikor aztán a két jó barát a színpalak mögött találkozott, képzelhetni, milyen jelenet fejlődött ki közöttük.

A premiere bukással végződött s Heyse, a költő, értesülvén a »Baumeister-Gabillon« esetről, így sóhajtott fel: »tehát mégis volt valaki, ki pénzt kapott a »Szabin nők« előadása alatt«.

Hanslick már fiatal korában dolgozott a »Wiener Zeitung«-nál, zenekritikákat írva e lapba. Minden zenekritika előbb a rendőrniszter, Sedlnitzky kezeibe került, ez pedig kénye-kedve szerint változtatott rajta. Egy izben magához hívatta Hanslickot és így szólt hozzá: »Fiatall ember, ön nekem sehogy sem tetszik, nagyon szabadon ír, több mérsékletet kérek s hogy ismerje az én intencziómat, hát ez a következő: »Az udvari színházak mindig és mindenben feltétlenül dicsérendők — a privát színházak mindig lerántandók, akár jók az előadások, akár nem«.

Spektator.

ell Villamvilágítási és erőátviteli gyárak. ell

Házi, lakás és bolti villamos vezetéki berendezések

a villamos központi telephez való kapcsolásra, jótállás mellett elvállaltatnak.

Villamos és kombinált

csillárok, fali karok, álló lámpák stb.

dús választékban raktáron tartatnak

saját gyártmány

Siemens és Halske

Budapest,
VIII. ker., Kerepesi-ut 9/a. szám.

Különösen ajánljuk
a legkötünőbb szerkezetű
egyenáramu, valamint váltakozó áramu

ívlámpáinkat.

Költségvetések és felvilágosítások készséggel és díjtalanul szolgáltatnak.

„LYRA“ Wiener Productiv-Genossenschaft der Claviermacher
WIEN
Siebenbürgengasse 13.
Mindenféle barna és fekete
Stutz és „Mignon“ zongorák
keresztthurozva,
amerikai rendszer szerint készítve.
Budapesti főraktár:
HARMONIA zongoraterem.

CARL HAMBURGER
zongoragyár
Bécsben, V., Mittersteig Nr. 23.
Magyarországon rendkívül elterjedt és kedvelt zongoráit ajánlja a zene-közönség figyelmébe.

GIRIKOVSKY A.
zongoragyár
Bécs, VI., Webgasse Nr. 3.
Nagyon keresett közepű és jó minőségű zongorák.

V. OESER
zongoragyár
Bécsben, VI., Magdalenenstrasse 58.
A legkeresettebb közepű zongorák amerikai rendszerrel dolgozva, keresztthurokkal ellátva.
Különösen szépek és ajánlatosak a
MIGNON-ZONGORÁK,
melyek kis alakban
szép és erős hanggal bírnak.

A. PROKSCH
zongoragyár
REICHENBERGEN.
Elsőrangú gyártmányok gyönyörű hanggal és angol mechanikával
Disz-zongorák és pianinok
barna és fekete fából
ARANY VÉSETTEL
Folyton raktáron a HARMONIA-nál.

FRANZ PEUKERT
Bécs, V., Mittersteig Nr. 15.
Orosz zongorák teljes jótállási képességgel. Különösen kedveltek a rövid Mignon zongorák barna vagy fekete fából.

PRODUKTIV-GENOSSENSCHAFT DER HARMONIUMMACHER WIENS
V., Hartmannsgasse 10.
Bécs leghíresebb Harmonium-gyára. Különösen ajánlatos a tartós és jó hangú iskola Harmoniumok.

SHELL JÁNOS
uri- és női cipésmester
BUDAPEST,
Aranykéz-utca 4.

Rowland Macassar-Oil
For the growth, restoration and beautifying the human hair.
Ujv. illatszertár
Vértessi Sándor
Krisztof-tér 2. szám.
Ajánlja
gazdagon felszerelt illat-raktárát
Eau de Cologne Russe Guerlain.
VELOUTINE Poudre de Riz spéc. blanche, Rosée, Rachel.

Fontos hölgyeknek! Van szerencsém a t. hölgyvilág szíves tudomására hozni, miszerint **kizárólagosan csak szakavatott női kiszolgálattal** berendezett
HÖLGYTERMEMET
BUDAPEST, VIII. ker., főherceg Sándor-utca 12. szám alá helyeztem át.
Készítetek pontos méretek szerint: **haakötök, méh előesési köldök** és minden egyéb **sérvkötök, orthopédiai fűzők egyenesítő- és járógépek.**
Fő-üzlet: Kiváló tisztelettel **KELETI J.** cs. és kir. szab. kötszerész.
Budapest, Koronaherceg-utca 17. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

FALUDI és TÁRSA
müterméből
Budapest, Szervita-tér 1 sz.
szerzi be.
KÉP-REJTVÉNY
Az előkelő hölgyvilág öltözékét a jó hírnevnek örvendő
FALUDI és TÁRSA
müterméből
Budapest, Szervita-tér 1 sz.
szerzi be.
FALUDI és TÁRSA
ROBES
BUDAPEST

PLACHT TESTVÉREK
Különlegességek: Iskolai hegedűk. Mech. szalon zenehangszerek. Harmonika-fuvolák 1 1/2, 2, 3 oktávás. Sétabot fuvola. Nickel flageolet. Iskolai harmonium. Hangjelzősip dalárdáknak.
Cs. és kir. szab. hangszergyártók.
Budapest,
József- és Wurm-utca saroképület
Zenehangszerek legnagyobb raktára.

GROSSMANN S.
FÉRFI-SZABÓ
Budapest, Deák Ferencz- és Bécsi-utca sarok.
Nagy raktár kész férfiruhákban. továbbá mindenféle livrék és pedig:
Legolcsóbb árak és pedig:
1 téli öltöny 16 frt.
1 nadrág 6 „
1 elegáns városi bunda 50 „
1 barsony kabát és mellény 16 „
1 frakköltöny 35 „
Jaquet-öltöny 25 frt.
Frakk-öltöny 28 „
Kék sacco-öltöny 20 „
Utczai öltöny 28 „
Köppeny 30 „
Köppeny prémmel 40 „

SZELNÁR JÓZSEF
(Tulajdonos SZELNÁR ADOLF)
császári és királyi udvari szállító
VIRÁGCSARNOKA
BUDAPEST
IV. ker., Koronaherceg-utca 16. szám

Estélyi, bál, jóvágó és korcsolyázó keztűk
TITSCH GYU BALITZKY
cs. és kir. udv. szállító
Színes és fekete női és férfi harisnyák IV., Váci-utca 21, a Nagy Kristóf
Selyem fichu-echarpok, lady-plaidek, himalayakendők, uti és k. nap- és esernyők, alsóöltönyök, vadász u.

Pénteken, 1895. január 11-én est 7 1/2 órakor
HUBAY-POPPER
Quartett-társulat
BLOCH JÓZSEF, WALDBAUM
tanár,
(2-ik hegedű)
III. bérleti kamara
„BRAHMS ESTÉLYI MŰSOR.
I. **Brahms:** Vonósnégyes op. 67. Vivace — Andante — Allegretto con variazione.
II. **Koeszler:** Vonósnégyes (G-moll) első előadás. Allegro con variazione.
III. **Brahms:** Vonósötös op. 88. Általános óhajra. Allegro energico. 2-ik műly

Január hó 14-én.
„SISTERMANS ANTONIA BLEUER ANDORIN k. a. közreműködésével

Január hó 18-án
LILIAN HENSCHEL asszony Londonból

Január hó 21-én
SAUER EMIL egyetlen hangverseny

Február 6-án
„HUBAY-POPPER“ 4-ik és utolsó bérleti estélye

Február 8-án
SZENDY ÁRPÁD hangverseny

A hangverseny idényre a Dús választékban
ESTÉLYI-ÉS ALKALMI RUHA-SZÖVETEK. ROTONDOK. BÁLI-ÉS ESTÉLYI BELÉPŐK. stb.
HIRSCH TESTVÉREK
DIVATRUHÁZA
Váci-utca 3. BUDAPEST Váci-utca
Legelegánsabb estélyi toillettek, párisi minta után termünkken, legelső szaktekintélyek közreműködésével

SCH GYULA
BALITZKY
 cs. és kir. udv. szállító
 -utca 21, a Nagy Kristóf mellett.

Elegáns
 nyakkendők,
 selyem, vászon
 és batiszt
 zsebkendők,
 férfi fehérmemű

dek, himalayakendők, uti és kocsizó takarók és köpönyegek,
 sóöltönyök, vadász ujasok és harisnyák.

11-én est 7 $\frac{1}{2}$ órakor a vigadó kis termében

AY-POPPER

uartett-társulat

EF. WALDBAUER JÓZSEF

tanár,
 (mély hegedű)

leti kamara estélye

HIMS ESTÉLY

MÚSOR.

67. Vivace — Andante — Agitato. Allegretto non troppo. Poco

(G-moll) első előadás. Allegro. Adagio. Scherzo Andante

88. Általános óhajra. Allegro non troppo — Grave ed appassionato.
 2-ik mély hegedű **Berkovics Lajos úr.**

Január hó 14-én.

ANS ANTAL dalestélye

DORIN k. a. közreműködésével.

Január hó 18-án

HEL asszony Londonból **DALESTÉLYE.**

Január hó 21-én

IL egyetlen hangversenye.

Február 6-án

es utolsó hérteti estélye „Goldmark” tiszteletére.

Február 8-án

ÁRPÁD hangversenye.

phatók a «Harmonia» zenemű- és zongorakereskedésben

erseny idényre alkalmas.

ús választékban.

SCH TESTVÉREK

DIVATRUHÁZA

a 3. BUDAPEST Váci-utca 3.

**SELYEM-
 BLUSOK.
 FEJ ÉCHARPES
 ÉS FICHUS.
 PÁRISI
 LEGYEZŐK.
 HARISNYÁK.
 stb.**

oilettek, párisi minta után berendezett saját mű-
 zaktekintélyek közreműködésével, készítettnek.

K. K. HOF- & KAMMER- KLAVIERMACHER

L. BÖSENDORFER

WIEN.

Egyedüli képviselője Budapesten

CHMEL J. és FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI ZONGORATEREM

BUDAPEST, (HAAS-FALOTA.)

ZIRNER TESTVÉREK ÉKSZERÉSZEK
 ÉS ÓRASZÁLLÍTÓK

Váci-utca 26. BUDAPEST Váci-utca 26.

Gyémántok, drágakövek, ékszerek, arany és ezüstárúknak legnagyobb választéka
 Svájci zseborák és cseh gránát-árú gyári raktára, eredeti árákon.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve átküldjük.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea, rum és cognac nagykereskedő

BUDAPEST

IV. kerület, Váci-utca 6-ik szám VI. kerület, Andrassy-ut 23-ik szám

„A mandarinhoz” a városháztér közelében. „Hong Cong városához” a magy. kir. opera átellenében.

Közvetlen behozatal ered. teákban, jamaica és brazilai rumban, ered. francia cognacok és külföldi likörök.

Borok, pezsgők. TELEFON. Kávészó, csokoládé.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Helyiségváltoztatás

KIRSCHNIK ÁGOSTON ÖZVEGYE

keztü-gyára

nagyban és kicsinyben.

BUDAPEST

Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Koronaherceg-utca 1.

EISENSCHIML ÉS WAGTL
 a fényképészet

és rokonszámak összes kellékeinek
 gyári raktára

BUDAPEST

Váci-utca 12. szám.

BÉCS

VII, Kaiserstrasse 62.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve

GRADL F. ADOLF UTÓDA

papír-, író-, rajz- és festészeti eszközök raktára

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 18. szám.

Üzleti könyvek és nyomtatványok.

Mindenmely levélpapírok díszes dobozokban, emlékkönyvek, társasjátékok, imádságkönyvek.

Üvegfestészeti utánzatok.

Olajfestmények, fényképek, szentképek ráámában nagy választékban kaphatók.

Kéttárazok fénykép után pontosan elkészítettnek.

Magy. Kir. Orsz. Üvegfestészeti Műintézet

FORGÓ ÉS TÁRSA

BUDAPEST

VII., Balassa-utca 6.

Templomi, profán üvegfestészet

valamint mozaik

és edzett ablakok kivitele.

Felvilágosítással, valamint tervekkel

az intézet bármikor szívesen szolgál.

Bécs legnagyobb zongoragyára
 Gőzerővel dolgozó gyártelep
 teljesen korszerű berendezéssel

Gebrüder Stingl

Wien, Laxenburgerstrasse 32.

Nagy kivitel kelet felé.

Készít zongorákat, pianókat mindenféle alakban és árban, rendkívül erős és zengzetes hang, tartós hangszer.

* Képes árjegyzékek bérmentve.

E. MASLÓ

Schüler Bösendorfer zongoragyár Bécsben.

VI. Bezirk, Mollardgasse 14. I. o.

Ezen zongorák hangban rendkívül hasonlítanak Bösendorfer gyártmányaihoz, mert készítőjük hosszú éven át a Bösendorfer gyárban tanulta a zongorakészítés mesterségét.

PFEIFER

Schüler v. Bösendorfer

Bécs, IX., Rossauerländer 25.

Kitűnő zongorák, melyek finom hangjuknál fogva majdnem teljesen egyenértékűek a Bösendorfer zongorákkal.

Kizárólag a Harmonia zongorateremben.

FRANZ WOLLEK

zongoragyár

Bécsben, VI., Margarethenstrasse 39.

Jóminőségű

tartós zongoráit

ajánlja a közönség figyelmébe.

L. MAGRINI e FIGLIO
 Corso 12. Trieste.

Stabilimenti Pianoforti.

Újjonnan alapított rendkívül versenyképes gyár külön gyártmányokkal főleg ajánlatosak a

gyönyörű kivitelű pianók.

Kizárólagosan képviseli a „HARMONIA” zongoraterem Budapesten Váci-utca 9.

BUCHTA

Szerb kir. udvari szállító

zongoragyár

Bécs, V., Castellelgasse Nr. 12.

Készít tartós, jó hangszereket, melyek elegáns alakjuknál fogva nagyon kedveltek.

„PIANO GERSTENBERGER”

LIEGNITZ.

Rendkívül tartós jó hangú pianók finom elkészítésben folyton raktáron a „HARMONIA” zongorateremben.

BENYOVITS M.

Kárpitos és díszítő — Tapicier et decorateur

BUTOR-TERMEI

Budapest, Szervitater 8. I.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

háló-, ebédlő-, szalon-

uri berendezésekben.

Függönyök és díszítések izlésesen

és stílszerűen készítettnek el.

Hänsel und Gretel. *)

Márkus Miksa.

Nagy sikerrel adtak elő egy német operát a bécsi es. kir. udvari operában s mi sem természetesebb, mint az, hogy a m. kir. opera, a jelenleg ott uralkodó germán rendszer behatása alatt, siet megszerezni ezt a művet s januárban már nekünk is szerencsénk lesz *Humperdinck* 3 felvonásos Märchenspieljéhez, a *Hänsel és Gretel*hez.

Sok művet adtak már nagy sikerrel a mi operánkban is, de a bécsi «testvérintézetnek» soha eszébe nem jutott, hogy egy magyar szerző művét felkarolja. Még csak nem is érdeklődnek a magyar zeneszerzők iránt s míg az Opernringen *Mihalovich*, *Hubay*, *Erkel*, *Szabados* stb. ignotae personae, addig mi még azt is kitüntetésnek tartjuk, hogy *Heuberger* balletjét előadhatjuk, pedig e bécsi zeneszerző tehetségére nem is elegendő az egy nulla jelző. Érthető kíváncsisággal hallgattam meg tehát karácsony első napján a bécsi *Humperdinck* előadást, mert szerettem volna tudni, minő kiváló mű lehet az, melynek kedvéért fölforgatják a magyar opera egész programját: sutba dobják *Tanorát*, az *Erkel*-cziklust, elhalasztják *Toldit*, *Merlint*; a melynek rovására (mert csak e kárpótlásra számítva lehet merész-ségük ezt megtenni) már három héten keresztül *Luciácal*, *Ezrel leányácal*, *Babatündérrel*, *Nap és földdel*, *Nürnbergi babácal* traktálták a bérloket és a nagy közönséget.

Két kiváló operai és művészi szakértő: *Nopcsa* báró és *Nikisch* Arthur nézték meg e művet és döntöttek elfogadása és előadása fölött. *Nopcsa* báró valószínűleg művészi szempontból, *Nikisch* pedig a magyar nemzeti szempontból bírálta meg.

Én is ezeket tartom szem előtt, a mikor elmondom véleményemet a *Hänsel und Gretel*-ről.

Wette Adelheid asszony megírt egy nagyon, nagyon bájos librettót. A *Grimm*-testvérek meséivel nevelt németek szíve feldobogott, a mikor a színpadon meglátták a «Sandmännchen»-t, a «Taumännchen»-t, a «Knusperhexe»-t, a mikor meghallották a német népdalokat, melyeket dajkájuk annyszor elénekelt nekik s köny szökött a szemükbe, a mikor a kis fiu, meg a kis leány a sötét erdőben letérdelve eléneklik a német dalgyűjteményekből ismert imát:

Abends will ich schlafen gehn,

Vierzehn Engel um mich stehn...

Egyszerű mese e népdalok kerete. Egy kis fiut, meg egy kis leányt az anyjuk az erdőbe küld, epret szedni. A gyerekek eltévednek és egy gonosz boszorkány birodalmába kerülnek. Mézeskalácsból, cukros süteményből épült házban lakik a vén banya, a ki a hozzá tévedt gyermekeket meghizlalja, megsüti s azután részint megeszti, részint mézeskalácsot süt belőlük.

*) A «Hänsel és Gretel» operát tudvalevőleg február hó elején előadják a m. kir. operaházban. Öszinte véleményünket és bírálatunkat el fogjuk mondani majd annak idején, addig is érdekesnek találjuk olvasóinknak bemutatni azt a benyomást, mit a mű a Magyar Hírlap ismert nevű szellemes zenekritikására, Márkus Miksa által gyakorolt, ki az operát Bécsben végighallgatta.

A mézeskalácsosok derék czéhét ily módon kompromittáló vén asszonyságot, a két bátor gyerek elpusztítja, mert a mikor a nagy kemence előtt mutogatja nekik, hogyan bujjanak oda bele, megfogják, betaszítják és a műkedvelő pékek intézményének megteremtésével meg is sütik.

E szöveghez irt zenét *Humperdinck* és erről az operáról mondta *Wagner* Szigfried, a világ legarrogánsabb «Herbert»-je, hogy *Parsifal* óta hasonló nagy dolgot nem művelt zeneszerző.

A *Humperdinck* zenéjét kétfelé kell osztanom. Az egyik felét egyszerűen leirta. Nagy apparátussal feltalált «*Deutsche Volkslieder*»-ek, a melyek nagyon beleillenek a szövegbe. A mikor ezt hallgattam, azt hittem, hogy egy német népszínművet adnak.

De a mikor a *Humperdinck* saját muzsikájára került a sor, körülnéztem, hogy tévedésből nem a Theater an der Wien-be kerültem-e. *Hiszen ez tisztára operette*, még pedig a *Sir Sullivan* travesztáló zenéjének fájából.

Még mielőtt ezt az operát hallottam volna, nagyon csodálkoztam azon, hogy *ehhez* a szöveghez wagneri zenét irt valakit. Gyerekek kalandozása, bohókás mesemondást; tréfás boszorkánylovaglás és — wagneri zene. Most már értem a dolgot.

Humperdinck egyszerűen zenéi travesztiát irt a *Walkürre*. Mert a *Péter* és *Gertrud*, a seprükötő és felesége közti czivakodás, tisztára a *Fricka* és *Wotan* veszekedésének kicsufolása, a boszorkánynak seprűn való lovaglása pedig a *Walkürenritt* kacagató torzképe. Sőt miután erdő is fordul elő, nem maradhat el a *Siegfried* «erdőzugása» sem, a kellő vidám transzkripcióban. *Hiszen* azt is csak tréfának kell vennem, hogy e «Märchenspiel» nyitányában néha olyan erőt fejt ki, mintha Szebasztopol ostromlását szárazon és vizen akarná hangokban festeni és nem tréfa-e tisztára, a mikor még a szövegben is, a boszorkány, «Kuchen-Heil»-ről, «Kalács-üdv»-ről beszél? Lehetetlen itt rá nem ismerni a kicsufolt Wagnerre.

És voltak, a kik *Humperdinck*et *Mozart*tal hasonlították össze! Talán mire Budapestre jön, Beethoven is eléri.

Nem akarom ezekkel kicsinyelni a *Humperdinck* tehetségét, csak éppen a nagyító üveget nem engedem szemem elé tenni. Nagyon csinos munka az egész, kivált ha humorosan nézi az ember, de korszakalkotó zsenialitást nem tudtam fölfedezni benne.

Lássuk már most ezt a német Märchenspielt, a mi magyar szempontunkból.

A ki ezt a szöveget lefordítja, ha értelmesen akar eljárni e feladatában, nem fordítást, hanem magyarosítást fog végezni. Csak nem fognak nekünk egy német népmesét föltalálni, a mikor teljesen hasonló magyar népmesénk is van. Ez eljárás további következménye az volna, hogy a német népdalok sem maradhatnak meg, hanem magyar gyerekdalokkal pótolandók.

És ha ez megtörtént; akkor fogják meglátni, hogy a *Humperdinck* zenéjének csak speciálisan német értéke van. Csak a németeket érdekelheti, nekünk semmi közünk hozzá. Ez nem abszolút, hanem teljesen relatív

becsü zene. A megmagyarosított Hänsel und Gretelhez természetesen éppen nem illik és ha konzekvensek akarunk maradni, akkor a német népdalok zenéjét is ki kell cserélni. Mi marad meg ekkor az egész műből? *A Humperdinck Wagner-travesztiája*.

Ezért kell tehát megdönteni a magyar királyi opera programját, ezért kell háttérbe vonulniok a magyar zeneszerzőknek, a kiknek operáira együttvéve nem száznak annyi költséget, a mennyibe a német opera kiállítása kerül.

Mert a *Hänsel és Gretel* bécsi sikerét is egy harmadrésben a fényes, vakító díszleteknek, a fényűző rendezésnek köszönheti. A második felvonás után felhangzó zajos taps, kizárólag a fényes angyal-tablónak szól, a melynek láttára elfelejti az ember mindazt, a mit előtte látott és hallott.

A siker másik harmadát a rendkívül jó előadásnak köszönik. *Renard* kisasszony, *Hänsel* és *Mark* kisasszony *Gretel* szerepében, oly bájosak, fiatalok, üdék, természetesek, hogy ellenállhatlan hatást gyakorolnak a közönségre. A magyar királyi operában, illetékes helyről tett nyilatkozat szerint, *Bianchical* és *Ábrányinécal* akarták e szerepeket betölteni. Ez egyszerűen nevetséges dolog! A rutin nem segít mindig. Ebben kár bizakodni.

Két harmadában tehát beszámoltunk volna a siker okaival. Marad egy harmad a műnek s ebből is a legnagyobb rész a szöveget és a népdalokat illeti meg.

Mi marad *Humperdinck* nek, az új egyesített Wagnernek és Mozartnak?

Am adják elő a magyar királyi operában. Fordítsák le, alakítsák át a maguk esze szerint, vagy mutassák be eredeti formájában. *A legokosabb, ha németül játszzák el*. Ez teljesen méltó lesz operánk szelleméhez s miután a *Humperdinck* művének nagy publikumát képezik a gyerekek is, büszkén hivatkozhatik majd a vezetőség Bécsben (a hová folyton sandít) arra, hogy a magyar királyi opera eddig csak a művészeket, a zenekart, a művészetet és a felnőtt közönséget germanizálta, most sor került a gyerekekre is.

A „HARMONIA“ zeneujság

a „Harmonia“ zenemű- és zongorakereskedés összes vevőinek

ingyen és bérmentve megküldetik.

Kérjük az érdeklődőket, hogy pontos címüket a „Harmonia“ zeneműkereskedéssel (Váci utca 9) közöljék.

A szerkesztőség.

Alapítva 1802-ben

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

és kir. udvari szállítók, kir. szabad. nagykereskedők
Budapest, V., Erzsébet- és Deák-tér sarkán.

Mindennemű futó és szalon szőnyegek, függönyök, ág- és asztallerítők, bútorszövegek, flanel-takarók, lópoqrócok stb. e szakmába vágó cikkek dúsán felszerelt raktára.

→ Kimerítő ábrás árjegyzékek ingyen és bérmentve. ←

Alapítva 1803-ban

Menyasszonyi kelengyék

a legszebb és legdivatosabb kivitelben.

Fehérenmü különlegességek párisi modellek szerint

KOLLARITS JÓZS. és FIAI

IV., Városház-tér 8. • BUDAPEST • az „Ypsilanti“-hoz.

vászon, fehérenmü és szövött árak raktárában a legjutányosabban kaphatók.

Szalon és utcai
cipők
* Az egyedüli legjobb
Karlsbadi cipő
Téli
vizhatlan cipő
urak és hölgyek részére.

KAJÁRI DEZSÓ

Dorottya-utca 9. sz.

Etablissement pour la peinture

Gizella-tér
Haas-Palota.

Különlegesség:
az elefántsontra való kisebbités

A fent elősorolt munkákat természet után vagy bármely arczkép után készítik el.

STRELISKY, PIETZNER, PROCHASKA

Gizella-tér (Haas-palota).

Kárpitos és diszító

Kardos D.

Fabator raktár
BUDAPEST,
Ferencz József-tér 6. sz.
(Lánzhíddal szemben Zrínyi-u. sarkán.)